

Jól öltözött, bundás úr csillogó tízfillérest talál a járdán. Lehúzza bélelt kesztyűjét, s ügyel-bajjal felkotorássza a pénzt. Arca sugárzik az örömtől. Talált valamit. A tízfillérest télikabátja zsebébe süllyeszti. Néhány lépéssel arrább az utcasarkon rongyos ruhájú kéregető topog a fagyban. Némán nyújtja kezét. Az úr egy percig habozik, de győz a jobbik érzés, kiveszi bundazsebéből a pénzt, s a koldusnak nyújtja. Nagyon nehezeére esik odaadni. Nehezebbre, mintha erszényéből vette volna elő a pénzt. Arca egészen elkomorul.

Ejnye, hogy milyen bosszúságok is érik az embert az utcán.

A halaskofánál hevesen érdeklődik a vevő, vajon friss-e a hal, amit vásárolni akar.

– Persze hogy friss – fakad ki türelmetlenül az árus. – Én még soha életemben nem adtam el romlott halat. A romlott halat ingyen adom oda – mondja jótékonysága büszke tudatában.

– És hogyha meghal tőle az, aki kapja – szörnyülködik a vevő.

– Az már az ő dolga – vágja ki fölényesen az asszony.

-i.

1933. december 14., csütörtök, 9. old.

Pesti utca

A hídfőknél nyolc-tíz fokot mutat fagypont alatt a higanyoszlop. Fázósan, komoran sietnek az emberek az ellenséges esti ködben egy kis meleg, fény és világosság felé.

Egyszerre a körút egyik sarkán vékony kendőbe bugyolált kislány bukkan elő, karján tele kosárka, s halvány csengettyű-hangján kínálgatja a járó-

kelőknek gyöngyvirágait. Szép, fejlett, vakítóan-fehér gyöngyvirágfejek gögösködnek fagyott, vörös kis kezében.

Csak művirág ez a gyöngyvirág. Nem él. Fehér gyolcsból való. Mégis fájdalmat és szálnalmat érzünk, mintha fehér gyolcsingecskékben kis gyermekeket vittek volna ki a farkasordító hidegbe.

A bennünk élő gyermek elevennek érzi a jelképét, s amint a kislány a babáját babusgatja, ha rongyból való is az, szeretnők télikabátunk alatt melengetni a szegény, fehér virágfürtöket.

•

Valamikor, húsz-huszonöt évvel ezelőtt, amikor leesett az első hó, még a felnőttek sem állták meg, hogy egy-két hólabdát – ha máshová nem – legalább a házfalhoz vagy a kerítéshez ne röptessenek. Gyermekek pedig napokon keresztül hólabda-csatát vívtak az iskola környékén.

Birtokukba vették a havat.

Ma hiába esik a hó. Mintha elfelejtettük volna ezt a jó játékot. Eszünkbe se jut, hogy a hóból hólabdát is lehet gyúrni. A ma gyermeke – úgy látszik – lekicsinyli az effélét. De az is lehetséges, hogy másképp jobban birtokolja a havat, mint régen, amikor csak a hólabdázás révén jutott belőle egy keveske. A téli sportok, a szánkó, a talpszán, a hegyek hómezői többet juttatnak belőle, mint akkor, amikor néhány hólabda a tél egész hangulatát, minden örömet jelentette a számunkra.

•

A karácsonyi kirakatban csinos, kerek selyemdobozka. Rajta felírás, nagy, szépen cirkalmazott betűkkel: „Mindenne alkalmas”.

Elmosolyodunk ezen a túlzó állításon. Ez a dobozka legföljebb arra alkalmas, hogy apró tárgyacskákat, ékszereket, csecsebecsüket tartsanak benne. De hogy mindenre alkalmas volna, ezt kereken tagadjuk. Lehetetlen fölsorolni azt a száz meg százezerféle dolgot, amelyre ez a kis doboz nem alkalmas.

1933. december 20., szerda, 4. old.